

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-05397
Otsuse kuupäev 08.08.2025
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja Aktsiaselts Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus (10450572)

Tarbija nõue Maksehäirekande eemaldamine Taust.ee registrist.

Resolutsioon:

1. Avaldus osaliselt rahuldada. Kauplejal tuleb korraldada avaldaja võlgnevuse kohta maksehäireregistrist teabe kõrvaldamine.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt ei teadnud Tarbija, et tema tellitud otsemakse korraldus pangas ei toimi.

28.02.2025 sai Tarbija arve, millel oli ka eelneva perioodi võlgnevus 45,46 eurot. Tarbija tasus arve 11.03.2025.

07.03.2025 sai Tarbija inkassoettevõtjalt teatise sama summa võlgnevuse kohta. Tarbija on tasunud ka inkassoettevõtjale.

Tarbijal jäid arved õigeaegselt tasumata mitte kavatsusest oma kohustusi eirata. Tarbija esitas nõude topeltmakse tagastamiseks, inkassomenetluse lõpetamiseks ja tema andmete maksehäirest kustutamiseks.

Kaupleja seisukoht:

Klient väitis, et sõlmis otsekorralduslepingu ja ei saanud arveid. VÕS § 102. kohaselt peab võlgnik võlausaldajale teatama kohustuse täitmist takistavast asjaolust ja selle mõjust kohustuse täitmisele viivitamata pärast seda, kui ta sai takistavast asjaolust teada. Kahjuks puudus meil, kui teenuseosutajal info et kliendil on sõlmitud otsekorraldusleping ja klient ei olle meid sellest taevitanud isegi peale meeldetuletusi. Klient on jätnud täitmata hoolsuskohustuse teatada sellest teenusepakkujale.

Meie poolt väljastatud arved sisaldavad selget hoiatust, et arve tähtjaks tasumine väldib tasulise võlanõude saatmist ning nõude üleandmist inkassofirmale, mistõttu oli klient võimalikest tagajärgedest teadlik. Vaatamata korduvatele hilinemistele ja teavitustele ei võtnud klient enne inkassomenetlust meiega ise ühendust ega esitanud vastuväiteid, samuti jättis tasumata arved. Inkassomenetlus seotud varasemate võlgnevustega, mille maksetähtjad olid ammu ületatud.

Märtsikuu tasus klient sama arve kahekordselt – nii meile kui ka inkassole. Selle tulemusel tekkis kliendil peale märtsikuu teenuse tasumist ettemaks summas 21.30 eurot, kuid aprillikuu teenuse eest on tänase seisuga kliendil võlgnevus summas 7,18 eurot, mille tasumise tähtaeg on 20.05.2025.a.

Kliendile oli teada korraldatud jäätmeveoga kaasnev tasu maksmise kohustus. Lähtudes VÕS § 23 lg 2 on tarbijal kohustus teha kauplejaga koostööd. Kui tarbija kinnitab, et ta ei saanud 07.01.2025 ja 04.02.2025 saadetud arveid kätte, lasus tarbijal hoolsuskohustuse osana kohustus teatada sellest kauplejale. Kõikidel väljastatud arvetel on teenusepakkuja kontaktandmed. Samuti on kontaktandmed saadetud meeldetuletustes.

Klienti on järjepidevalt hoiatatud ja meelde tuletatud arvete tasumise tähtjast.

Võlgniku poolne tõlgendus, nagu oleksime andnud varasematele arvetele uue maksetähtaja, on eksitav ja omakasupüüdlik.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid teenuse osutamise lepingu (VÕS § 635).

Avaldaja hilines pooltevahelise lepingu alusel arvete tasumisega. Väidetavalt on selle põhjus püsिमaksüsteemi viga. Esitatu põhjal ei ole võimalik tuvastada, kas viga toimus kaupleja kasutatavas süsteemis või tarbija poolt tehtud toimingutes. Avaldaja riisiko on, kui ta ei saa e-kirju kätte, sest need liiguvad kohe e-posti „prügi“ hulka.

Kaupleja esitas tarbijale koondarve, milles andis täiendava tähtaja võlgnevuse likvideerimiseks – 18.03.2025. Täiendav tähtaeg ei vabasta võlgnikku vastutusest kohustuse täitmise eest (VÕS § 114 lg 2). Seega ei muutu tarbijale esitatud ja tasumata jäetud arvete tasumise kohustus, see ei lükku edasi, nagu väidab avaldaja esitatud avalduses.

Kaupleja sõlmis lepingu inkassofirmaga avaldajalt võlgnevuse sissenõudmiseks. Tulemusena esitas sama võlgnevuse sissenõudmiseks nii kaupleja ise kui inkassofirma. Tarbija tasus nii kaupleja arve kui ka inkassofirma esitatud arve. Inkassofirma lisas avaldaja avalikku maksevõlglaste andmebaasi. Avaldaja tasus võlgnevuse kauplejale enne, kui esitati inkassofirma nõue.

Tarbija nõudis kauplejalt alusetult sissenõutu tagastamist. Kaupleja on vabatahtlikult tagastanud 10 eurot. Väidetavalt arvestas kaupleja ülejäänud ettemaksuks. Kaupleja väitel:

„• Makse topeltarvestus ei ole alusetu rikastumine, ettemaks kajastati kliendikontol ja kasutati osutatud teenuste katteks.

• Tarbija ei esitanud taotlust topeltmakse tagastamiseks vahetult pärast selle tegemist.

Tarbijal tekkis peale märtsikuu teenuse tasumist ettemaks summas 21.30 eurot, kuid

aprillikuu teenuse eest oli tarbijal 19.05.25 seisuga kohustus tasuda summas 7,18 eurot,

millele tarbija tasus tähtaegselt 20.05.2025.a.“.

Kauplejal ei ole õigust omastada kliendi poolt enammakstud summat. Viidatud kliendikonto on virtuaalne, see kajastab nõuete ja tasumise hetkeseisu. Seal ettemaksu kajastamine ei tähenda, et kauplejal on alus enammakstu endale jätta või puudub kohustus see tagastada. Kliendi poolt ekslikult enammakstu mittetagastamine kliendi avalduseta ei ole heade kommetega kooskõlas. Alusetult saadu tuleb tagastada mistahes nõude või avalduseta.

Enammakstuga järgneva arve/kohustuse tasutuks lugemisel pidanuks kaupleja esitama tasaarvestuse avalduse. Selleks võib pidada järgmist arvet, kus enammakse kajastus.

VÕS § 77 lg 1 kohaselt peab võlgnik kohustuse täitma lepingule või seadusele vastava kvaliteediga. Kui lepingulise kohustuse täitmise kvaliteet ei tulene lepingust või seadusest, peab lepingupool kohustuse täitma asjaolusid arvestades vähemalt keskmise kvaliteediga. Seega tuleneb seadusest, et kui pooled ei lepi lepingus kokku lepingulise kohustuse täitmise kvaliteeti, peab kvaliteet vastama vähemalt keskmisele eeldatavale kvaliteedile sama liiki esemete puhul.

VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 100 alusel on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmise või mittekohane täitmine,

sealhulgas täitmisega viivitamine. VÕS § 101 lg 1 sätestab, et kui võlgnik on oma kohustust rikkunud, võib võlausaldaja nõuda p 1 alusel kohustuse täitmist, p 3 alusel kahju hüvitamist ja p 6 järgi rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral viivist. VÕS § 108 lg 1 kohaselt kui võlgnik rikub raha maksmise kohustust, võib võlausaldaja nõuda selle täitmist.

Vastavalt VÕS § 113² lg 1 lepingu kehtivusajal võib majandus- või kutsetegevuses tegutsev võlausaldaja nõuda tarbijalt võla sissenõudmiskulude hüvitamist iga sissenõutavaks muutunud kohustuse kohta saadeta vaid ühe meeldetuletuskirja eest summas kuni 5 eurot. Eelmises lauses nimetatud sissenõudmiskulude hüvitis suureneb iga solidaarvõlgniku või tagatise andja kohta 5 euro võrra. Käesolevas lõikes nimetatud hüvitist on võlausaldajal õigus nõuda juhul, kui ta on saatnud tarbijale enne vähemalt ühe tasuta meeldetuletuse. Esitatu põhjal oli meeldetuletus saadetud.

Kaupleja peab tagama avaldaja kohta teabe eemaldamise maksehäireregistrist. Asjaolusid arvestades on avaldaja kohta teabe avaldamine maksehäireregistris ebaõiglane. Esiteks võlgnevus tasuti inkassofirma nõude saamisel koheselt, teiseks võlgnevuse tekkimise põhjus on seotud tehniliste probleemidega ja kolmandaks - ka kauplejal oli võlgnevus avaldaja ees, mis tasuti alles käesoleva menetluse ajal. Kaupleja peab korraldama avaldaja andmete kõrvaldamise maksehäireregistrist seoses käesolevas menetluses vaidluse all olnud võlgnevustega.

Kaupleja e-kirjas esitatud väide: „Kinnitame, et inkassomenetluse protsess on hetkel lõplik ja seda ei ole võimalik tühistada. /.../ Teavitame, et kui olete tasunud meie ettevõttele jaanuarikuu teenuste eest arve, palume Teil võtta ühendust inkassofirmaga ning uurida, milline on summa, mida peate neile tasuma.“ - ei ole õige.

Inkassofirmal ei ole avaldajaga eraldiseisvat õigussuhet vaid inkassofirma on kaupleja allhankija. Avaldajal ja kauplejal on leping ja kauplejal on kohustus lahendada ise avaldajaga kõik lepingu alusel tekkinud küsimused ja kaupleja allhankijal ei saa tekkida avaldaja vastu mingeid pooltevahelise lepingu väliseid nõudeid, millest kaupleja ei tea. Esitatu kohaselt ei ole kaupleja avaldaja poolt tasumata arvetega seotud nõudeid loovutanud, kaupleja tellis inkassofirmalt üksnes sissenõudmise teenuse. Kaupleja võttis tasumata arvete maksmise ise vastu – nõude loovutamise korral puuduks kauplejal vastav õigus, sest nõue loovutati.

Kaupleja ei ole nõude summale vastu vaielnud. Samas on kaupleja palunud komisjonimenetlus seoses nõude rahuldamisega lõpetada. Kaupleja on esitanud tõendi selle kohta, et tagastas avaldajale 10 eurot. Tarbija nõue oli raha tagastamine ja andmete kõrvaldamine maksehäireregistrist. Kaupleja on teatanud, et rahuldab nõude kuid ei ole esitanud tõendit avaldaja kohta teabe maksehäireregistrist kõrvaldamise kohta.

Esitatud asjaolude kohaselt on kaupleja enda kohustist rikkunud (VÕS § 100). Kauplejale tasuti arve mitmekordselt ja kaupleja keeldus tagastamast alusetult saadud tasu. Kunu raha tagastamiseni oli avaldajal kahju hüvitamise nõue ja kauplejal oli võlg avaldaja ees.

Tarbijal on alus kohaldada VÕS § 101 lg 1 p 1 sätestatud lepingu täitmise nõuet õiguskaitsevahendina. Lepingu täitmine seisneb käesoleval juhul selles, et kaupleja korraldab enda allhankija poolt avaldatud teabe kõrvaldamise avaldaja võlgnevuse kohta maksehäireregistris.

Avaldaja kahju hüvitamise nõuet ei rahuldata, kuna kaupleja on ettemaksu tasaarvestanud avaldaja kohustusega ning ülejäänud osas alusetult saadu tagastanud.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/